

Sygn. akt II Cz 759/15

POSTANOWIENIE

K., dnia 15 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Wojciech Vogt

Sędziowie: SSO Barbara Mokras – spr.

SSO Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2015 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku P. P.

z udziałem A. K. i I. P.

o dział spadku

w przedmiocie zażalenia uczestniczki postępowania A. K.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim

z dnia 10 września 2015 r., sygn. akt I Ns 429/14

p o s t a n a w i a :

- 1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że przyznać biegłemu sądowemu J. M. wynagrodzenie za sporządzenie opinii w kwocie 3.185,18 zł (trzy tysiące sto osiemdziesiąt pięć złotych 18/100);**
- 2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie;**
- 3. pozostawić Sądowi I instancji rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

SSO Barbara Mokras SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski

Sygn. akt II Cz 759/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim przyznał biegłemu sądowemu J. M. wynagrodzenie w kwocie 3.578,40 zł tytułem wynagrodzenia za sporządzenie opinii w niniejszej sprawie.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła uczestniczka postępowania A. K. zaskarżając je w całości.

Skarżąca zarzucił zaskarżonemu postanowieniu naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. i art. 89 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j. t. Dz. U. z 2014 r.,

poz. 1025) poprzez brak należytego uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, oraz art. 89 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, skutkujące przyznaniem biegłemu rażąco wygórowanego wynagrodzenia za sporządzenie opinii w niniejszej sprawie.

W uzasadnieniu skarżąca podniosła, że w motywach zaskarżonego postanowienia brak wskazania przesłanek, którymi kierował się Sąd I instancji przyznając biegłemu wynagrodzenie w żądanej wysokości, co w istotny sposób utrudnia merytoryczne odniesienie się do zaskarżonego postanowienia. Nadto skarżąca zakwestionowała podany przez biegłego czas przeznaczony na dokonanie poszczególnych czynności w celu sporządzenia niniejszej opinii w sprawie.

Mając na uwadze powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmianę zaskarżonego poprzez przyznanie biegłej wynagrodzenia w kwocie 1.190,00 zł, jak również zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych wraz z kosztami zastępstwa procesowego udzielonego przez adwokata.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zdaniem Sądu Okręgowego chybiony jest zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. i art. 89 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Obrazą tych przepisów może być skutecznym zarzutem zażalenia tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego postanowienia nie posiada wszystkich koniecznych elementów, bądź zawiera tak kardynalne braki, które uniemożliwiają kontrolę instancyjną. Naruszenie przepisu, określającego wymagania, jakim winno odpowiadać uzasadnienie postanowienia sądu (art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c.), może być ocenione jako mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy w sytuacjach tylko wyjątkowych, do których zaliczyć można takie, w których braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 lutego 2001 r., sygn. akt V CKN 606/00, opublikowanym w Lex pod nr 53116). Sytuacja taka nie zachodzi w niniejszej sprawie. Treść uzasadnienia pozwala na odczytanie sfery motywacyjnej orzeczenia i poddanie go kontroli instancyjnej. Należy przy tym zauważyć, że przepis art. 328 § 2 k.p.c. nie określa ani struktury uzasadnienia, ani wymaganej proporcji czy wzajemnych relacji między jego poszczególnymi częściami. Rozmiar wywodów uzasadnienia poświęconych wskazaniu podstawy faktycznej i wyjaśnieniu podstawy prawnej orzeczenia nie jest kryterium dla dokonania oceny zasadności zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. O naruszeniu tego przepisu świadczy dopiero wykazanie, że uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia pozbawione jest konkretnych elementów, o których mowa w art. 328 § 2 k.p.c., jak również wpływu takiego naruszenia na kontrolę treści rozstrzygnięcia, co w niniejszej sprawie nie ma miejsca.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów skarżącej dotyczących przyznania biegłemu sądowemu wynagrodzenia w zawyżonej wysokości, nieadekwatnej do jego nakładu pracy, należy wskazać, że analiza tezy dowodowej oraz treści opinii biegłego sądowego J. M. wskazuje, że została ona sporządzona na okoliczność ustalenia, czy jest dopuszczalny i niesprzeczny z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej podział nieruchomości (spadkowej) położonej w miejscowości G. na dwie odrębne nieruchomości w sposób wskazany przez wnioskodawcę, jak również ustalenia wartości nieruchomości powstałych w wyniku możliwego podziału, a jeżeli podział nieruchomości były sprzeczny z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej – ustalenia wartości całej nieruchomości.

Przedmiotowa opinia jest umiarkowanie obszerna pod względem formy – obejmuje 58 stron napisanych w dużych odstępach, w większości dużą, ponadstandardową czcionką, wraz ze zdjęciami terenu nieruchomości oraz elewacji i wewnątrz znajdujących się na niej budynków wykonanymi przez biegłego podczas oględzin nieruchomości, oraz załączniki w postaci wydruków z Centralnej Bazy Danych Ksiąg Wieczystych, wypisu z rejestru gruntów i mapy ewidencyjnej.

Pod względem merytorycznym opinia zawiera ocenę (negatywną) możliwości fizycznego podziału przedmiotowego gospodarstwa rolnego z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej oraz operat szacunkowy przedmiotowej nieruchomości obejmujący określenie jej wartości rynkowej, który oprócz wskazania podstaw prawnych sporządzenia operatu, materiałów źródłowych użytych do jego sporządzenia, zawiera wskazanie uwarunkowań planistycznych nieruchomości, opis jej stanu prawnego, ewidencyjnego oraz techniczno – użytkowego, budynku mieszkalnego oraz budynku gospodarczego, lokalizacji w obrębie gminy, analizę i charakterystykę rynku nieruchomości w zakresie dotyczącym celu i sposobu wyceny, w tym zbiór 12 – u transakcji sprzedaży gruntów rolnych, zestawienie 10 – u transakcji sprzedaży nieruchomości w zabudowie siedliskowej, zbiór 12 – u transakcji nieruchomości gruntowych zurbanizowanych, przedstawienie zastosowanego sposobu wyceny, określenie wartości rynkowej nieruchomości zabudowanej, gruntów rolnych oraz wartości działki przeznaczonej pod zabudowę wraz z tabelami nieruchomości porównawczych, jak również zestawienie określonych wartości nieruchomości gruntowej zabudowanej według stanu na dzień otwarcia spadku a cen aktualnych wraz z wyliczeniem wartości udziałów w nieruchomości spadkowej.

Należy przyznać rację skarżącej, że wykonanie w/w opinii w deklarowanym przez biegłego czasie 91 godzin, który odpowiada ponad dwutygodniowemu pracownikemu czasowi pracy, nie znajduje uzasadnienia. Zważyć należy, że przedmiotowa opinia została sporządzona w celu pozyskania typowych wiadomości specjalnych, a przy jej wykonywaniu biegły dokonał czynności nie odbiegających od standardowo wykonywanych przy opracowywaniu opinii w tym przedmiocie. Z tego punktu widzenia jako nieuzasadniony należy poczytać czas przeznaczony, według karty pracy biegłego, na opracowanie koncepcji wykonania opinii w ilości 20 roboczogodzin oraz samo sporządzenie opinii – w ilości 30 roboczogodzin. W ocenie Sądu Okręgowego wartości te powinny ulec obniżeniu do – odpowiednio – 15 i 25 roboczogodzin.

Pozostałe zastrzeżenia skarżących w zakresie ilości godzin przeznaczonych przez biegłego na sporządzenie przedmiotowej opinii nie podlegają uwzględnieniu, albowiem – wbrew twierdzeniom skarżącej – nie można ich poczytać jako „jaskrawo” wygórowane, a w konsekwencji uzasadniające ich skuteczne zakwestionowanie.

Tym samym, na podstawie powołanych wyżej przepisów oraz art. 89 ust. 4 cytowanej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j. t. Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.), wynagrodzenie biegłego należało ustalić w wysokości 3.185,18 zł (81 h x 31.97 zł x 23%). Podkreślenia wymaga, że kwota ta jest adekwatna do typowego wynagrodzenia za sporządzenie opinii analogicznych pod względem przedmiotu i zawartości merytorycznej.

Mając na uwadze powyższe – na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. - Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

W pozostałym zakresie zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

W przedmiocie kosztów postępowania orzeczono na podstawie art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c. w zw. art. 13 § 2 k.p.c.

SSO Barbara Mokras SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski